

Hulterstads kyrka

56.4494, 16.5675

Kyrkan i Hulterstad, som är en av de största på Öland, är till en del från medeltiden, men den ursprungliga kyrkan var liten.

När socknens befolkningen ökade på 1700-talet blev det trångt i den medeltida kyrkan och man tog därför beslutet att riva det medeltida långhuset. I början av 1800-talet rev man så hela kyrkan, undantaget tornet som ursprungligen var ett försvarstorn byggt cirka år 1200, som fick stå kvar.

I tornet hänger två klockor. Storklockan är gjuten 1631 av Jurgen Putensen och lillklockan gjuten i Stockholm 1780 av Johan Jacob Mårtensson.

Man har gjort fynd som tyder på att det här, precis som på många andra av Ölands kyrkor, troligen har funnits ett dubbeltorn. Och grundmurarna efter en ursprunglig treskeppig kyrka från tidigt 1100-tal finns under markytan.

I kyrkan förvaras flera runstenar och runstensfragment. På en av runstenarna som förvaras i ett rum under kyrkan kan vi översatt till nutidssvenska läsa: ... "lät resa stenarna efter Sävar, sin gode fader".

Tornets bottenvåning öppnar sig med två rundbågar mot långhuset, som ligger ett antal trappsteg högre. På pelaren som delar bågarne finns ett invigningskors, målat under senmedeltiden.

Yviga rankor inne i bågarne är målade på 1600-talet.

Den nuvarande kyrkan invigdes den 11 december 1803 av prosten Christopher Lambrecht från Vickleby.

Samtidigt som kyrkan återuppbyggdes 1803 efter ritningar av byggmästare Henrik Wermelin och Gustaf af Sillén, tillverkades altarpredikstolen av spegelmakaren Anders Högström efter af Silléns ritning. Detta arrangemang med en altarpredikstol med uppgång från sakristian var ganska vanligt vid början av 1800-talet. Flera kyrkor med liknande altaranordning har senare förändrats och man har låtit skilja predikstolen från altaret i till exempel Segerstads och Mörbylångas kyrkor, men alltså inte här i Hulterstad där altarpredikstolen står kvar på sin ursprungliga plats. Predikstolen var ursprungligen blåmålad med förgyllda listverk och symboler. Anders Högström har även tillverkat två av nummertavlorna.

Den medeltida dopfunten av sandsten är daterad till 1100-talet. Textilen på väggen har motivet "Jesus och barnen".

Här finns också ett votivskepp föreställande barken Beatrice från Göteborg, skänkt till kyrkan 1978 av generaldirektören vid Skolöverstyrelsen Jonas Orring, som var sommar-Ölänning i Hulterstad.

Kyrkans helmekanisk orgel är byggd 1868 av Per Larsson Åkerman från Stockholm. Denne var grundare till en orgelverkstad som ännu finnek var, Åkerman & Lund i Knivsta norr om Stockholm. Orgelfasaden från samma år är utförd efter ritningar av L. Hedin.

Den 1 juni 1676 förliste regalskeppet Kronan, som under sin tid var världens största fartyg, utanför Hulterstad. Kronan som bara varit i tjänst några år förliste vid Ölands södra udde vid vad som har gått till historien som Slaget vid Öland. Över 800 man dog i förlisningen som orsakades av att skeppet kantrade i en alltför tvär gir, och en stor del av besättningen begravdes sedan på kyrkogården. Ett monument i kvarter E som bland annat består av ett stort svartmålat ankare har en liten minnesplatta i sten med texten "Tappra svenska män ombord Stora Kronan i slaget vid Öland 1676".

Källor:

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Webb: Ölänningen.com

Bok: "Medeltidens kyrkor och kapell på Öland". Stig Lundh. 2014. ISBN 978-7527-063-0